

5.10 (6.24) Speciální pedagogická péče pro 1. i 2. stupeň

5.10.1 Charakteristika předmětu

Zařazení tohoto předmětu se bude realizovat na základě doporučení ŠPZ. Tento předmět může zahrnovat následující oblasti:

- řečová výchova,
- rozvoj grafomotorických dovedností,
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností,
- zdravotní tělesná výchova,
- nácvik sociální komunikace,
- zraková stimulace,
- bazální stimulace u žáků s mentálním postižením,
- práce s optickými pomůckami,
- logopedická péče,
- rozvíjení sluchového vnímání,
- odezírání, rozumění mluvené řeči a její produkci a českému znakovému jazyku,
- zvládnutí českého znakového jazyka,
- prostorová orientace,
- prostředky alternativní a augmentativní komunikace,
- samostatný pohyb zřakově postižených,
- práce s optickými pomůckami,
- Braillovo písmo,
- bazální stimulace u žáků s kombinovanými vadami,
- rozvoj zbytkového sluchového a zřakového vnímání,
- další oblasti případně vychází z konkrétních obtíží žáka.

Tento výčet je otevřený a konkrétní náplň předmětu bude vycházet z potřeb daného žáka a z doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a je uveden v Příloze č. 1.

Počet hodin speciálně pedagogické péče (PSPP) je stanoven doporučením ŠPZ. Liší se podle jednotlivých stupňů podpory.

Na vyučování PSPP bude v jednotlivých ročnících možné využít disponibilních hodin těchto předmětů:

| Ročník | Disponibilní hodiny z předmětu |
|-----------|--------------------------------|
| 1. ročník | 1 Čj |
| 2. ročník | 2 Čj, 1 M |
| 3. ročník | 1 Čj, 1 M |
| 4. ročník | 1 Čj, 1 M, 1 ČS |
| 5. ročník | 1 Čj, 1 M, 1 ČS |
| 6. ročník | 1 Aj, 1 F |
| 7. ročník | 1 Inf, 1 Z |
| 8. ročník | 3 CJ, 1 M, 1 Inf, 1 Pč/OSV |
| 9. ročník | 1 Čj, 1 M, 1 Inf, 1 Vv |



Příloha č. 1

| OBLAST PÉČE | ŠKOLNÍ VÝSTUPY | OBSAH UČIVA | ROČNÍK |
|--|---|--|--------|
| Zrakové vnímání - diference | cvičí zrakovou diferenciaci, rozliší tvary, písmena, číslice, zvládá analýzu a syntézu krátkých slov | dvojice a řady obrázků, hlásková stavba jednoduchých slov, didaktické pomůcky (hmatový materiál aj.), rozvoj intermodality | 1.–3. |
| Zrakové vnímání - diference | cvičí zrakovou diferenciaci, zvládá analýzu a syntézu delších slov, jednoduchých vět | dvojice a řady obrázků, hlásková stavba obtížnějších slov, větných celků, didaktické pomůcky | 4.–5. |
| Zrakové vnímání - diference | vytvoří větný celek | skladba větných celků různé náročnosti | 6.–9. |
| Zrakové vnímání - paměť | cvičí zrakovou paměť, orientuje se na ploše | didaktické pomůcky a hry | 1.–3. |
| Zrakové vnímání - paměť | cvičí zrakovou paměť, orientuje se v textu | didaktické pomůcky a hry, práce s textem | 4.–5. |
| Zrakové vnímání - paměť | cvičí a využívá zrakovou paměť, orientuje se v odborném textu | didaktické pomůcky a hry, práce s odborným textem | 6.–9. |
| | | | |
| Komunikační dovednosti – řečová výchova | dovede zodpovědět otázku, představit se, zapojit se do rozhovoru, zvládá artikulační cvičení, snaží se o správnou výslovnost, vypráví dle obrázkové osnovy, rozumí základním pokynům výukových PC programů, používá mimojazykové prostředky řeči | logopedická prevence - artikulační obratnost, význam slov, rozhovor, konverzační cvičení, mimika a gestikulace, obrázkové čtení, obrázková osnova pohádky, výukové PC programy | 1.–3. |
| Komunikační dovednosti – řečová výchova | zvládá artikulační cvičení, hovoří srozumitelně, umí klást otázku, aktivně se účastnit rozhovoru (konverzovat), převypráví příběh, vypráví dle obrázkové osnovy, rozumí pokynům výukových PC programů, zvládá práci v odpovídajících programech na PC, používá mimojazykové prostředky řeči | logopedická prevence - artikulační obratnost, intonace, význam slov, rozhovor, konverzační cvičení, mimika a gestikulace, rozvíjející větné členy, komiks, obrázková osnova příběhu, výukové PC programy | 4.–5. |
| Komunikační dovednosti – řečová výchova | konverzuje na dané téma, zvládá artikulační cvičení, zformuluje své myšlenky, vede rozhovor, využívá intonace a rytmizace, dokončí vyprávění, rozumí návodům, vypráví o modelové situaci dle osnovy, ovládá odpovídající programy práce na PC, používá mimojazykové prostředky řeči | artikulační cvičení – výslovnost, intonace, rytmizace, význam slov, rozvíjející větné členy, konverzační cvičení, mimika a gestikulace, modelové situace v obrázcích, návody a nákresy, výukové programy | 6.–9. |
| | | | |



| OBLAST PÉČE | ŠKOLNÍ VÝSTUPY | OBSAH UČIVA | ROČNÍK |
|---|---|--|--------|
| Sluchové vnímání - diferenciac | rozliší dvojice slabik, krátkých slov, snaží se rozlišit délku samohlásek (ve slabikách), měkké a tvrdé souhlásky (slabiky), rozliší krátké rytmické znělky, rýmuje | dvojice slabik a slov, bzučák, vytleskávání, rýmování, didaktické pomůcky (bzučák, deska dy – di aj.) | 1.–3. |
| Sluchové vnímání - diferenciac | rozliší dvojice delších slov, snaží se rozlišit délku samohlásek, měkké a tvrdé souhlásky (slabiky), rozliší krátké rytmické znělky, rýmuje | dvojice slov a vět, rýmování, bzučák, didaktické pomůcky (bzučák, deska dy – di aj.) | 4.–5. |
| Sluchové vnímání - diferenciac | rozliší jednoduché věty, určí délku samohlásek, rozliší krátké rytmické znělky, ve verších určí a vytvoří rým | dvojicemi slov, vět, rýmování, didaktické pomůcky (bzučák, deska dy – di aj.) | 6.–9. |
| Sluchové vnímání – analýza a syntéza | pojmenuje hlásku ve slově dle dané pozice, slova hláskuje (slabikuje), určí počet slabik, ze slyšených hlásek složí slovo | analýza a syntéza, didaktické hry a pomůcky, procvičení pravopisu | 1.–3. |
| Sluchové vnímání – analýza a syntéza | ze slyšených hlásek složí delší slovo, delší slova hláskuje (slabikuje) | analýza a syntéza, didaktické hry a pomůcky, procvičení pravopisu | 4.–5. |
| Sluchové vnímání – analýza a syntéza | ze slyšených hlásek složí obtížné slovo, obtížná a cizí slova hláskuje (slabikuje) | analýza a syntéza, didaktické hry a pomůcky, procvičení pravopisu | 6.–9. |
| Sluchové vnímání - paměť | umí naslouchat, z paměti reprodukuje obtížná slova, básničky, říkadla, písničky, prokáže poslech s porozuměním, vyjmenuje řady vyjmenovaných slov, umí je aplikovat | literární texty, písničky, didaktické pomůcky a hry (zvukové pexeso aj.), procvičení pravopisu | 1.–3. |
| Sluchové vnímání - paměť | umí naslouchat, z paměti recituje, reprodukuje pohádky a příběhy, prokáže poslech s porozuměním, vyjmenuje a aplikuje vzory substantiv, adjektiv, mluvnické kategorie daných slovních druhů | literární texty, didaktické pomůcky a hry, procvičení pravopisu | 4.–5. |
| Sluchové vnímání - paměť | umí naslouchat, z paměti recituje, reprodukuje příběhy, prokáže poslech s porozuměním, aplikuje pravidla pravopisu v praxi | literární texty různých žánrů, využití PC (zvukový kvíz aj.), procvičení pravopisu | 6.–9. |
| Grafomotorika | drží psací náčiní správně, při psaní má správné postavení ruky i sed, snaží se o úhledný písemný projev, správný přítlak na psací náčiní, užívá k psaní vyhraněnou ruku, vyjádří se kresbou | uvolňovací cviky, jednotažky, plynulost vedení čáry, nácvik správného úchopu, postavení ruky, sedu, redukce přítlaku, grafomotorické činnosti, pohybové říkanky doprovázející psaní, tabulka abecedy, kresba | 1.–3. |



| OBLAST PÉČE | ŠKOLNÍ VÝSTUPY | OBSAH UČIVA | ROČNÍK |
|---|---|---|--------|
| Grafomotorika | drží psací náčiní správně, při psaní má správné postavení ruky i sed, snaží se o úhledný písemný projev, vyjádří se kresbou | grafomotorické činnosti, tabulka abecedy, rýsování, kresba | 4.–5. |
| Grafomotorika | drží psací náčiní správně, při psaní sedí správně, snaží se o úhledný písemný projev, využívá i formy e-zápisků, vyjádří se kresbou | využití PC (tabletu, notebooku apod.), rýsování, kresba | 6.–9. |
| Prostorová orientace – pravolevá, lateralita | rozliší a pojmenuje pravou i levou stranu, posiluje dominantní oko a ruku | práce s obrázky, didaktický materiál, psychomotorické aktivity | 1.–3. |
| Prostorová orientace – pravolevá, lateralita | rozliší pravou a levou stranu, posiluje dominantní oko a ruku | práce s obrázky, didaktický materiál, psychomotorické aktivity | 4.–5. |
| Prostorová orientace – pravolevá, lateralita | cvičí dominantní oko a ruku | práce s obrázky, didaktický materiál, psychomotorické aktivity | 6.–9. |
| Prostorová orientace – na ploše, v prostoru | určí směr nahoře, dole, uprostřed, orientuje se na řádku, rozliší pořadí | práce s obrázky, texty, didaktický materiál, orientace na řádku, rozvoj intermodality | 1.–3. |
| Prostorová orientace – na ploše, v prostoru | orientuje se na stránce, rozpozná odstavce, | práce s textem, orientace v odstavci a na stránce | 4.–5. |
| Prostorová orientace – na ploše, v prostoru | orientuje se v textu | práce s textem, orientace v souvislém textu | 6.–9. |
| Sebeobsluha | snaží se samostatně zvládat úkony odpovídající jeho věku | rozvoj samostatnosti, sebeobsluhy, sebedůvěry, didaktické hry a pomůcky | 1.–3. |
| Matematika a matematické představy | řadí a pojmenuje předměty/čísla dle velikosti, třídí předměty/čísla dle různých kritérií, zdůvodní, které do skupiny nepatří, porovnává množství, jmenuje číselnou řadu, orientuje se na číselné ose, pozná základní geometrické tvary, vnímá časovou posloupnost, určí čas | rozvoj logického myšlení, číselná osa a tabulky, didaktické pomůcky, názornost, příklady z životní praxe, základní početní operace, číselná řada, číselné řady, slovní úlohy s využitím manipulace s replikou peněz, geometrie, řazení obrázků dle časové posloupnosti, určování času, rozvoj intermodality | 1.–3. |

| OBLAST PÉČE | ŠKOLNÍ VÝSTUPY | OBSAH UČIVA | ROČNÍK |
|---|---|---|--------|
| Matematika a matematické představy | pozná geometrické útvary a tělesa, jmenuje číselnou řadu, pojmenuje číselné řady, zvládá základní matematické operace, porovnává množství, orientuje se na číselné ose, rozumí textům slovních úloh | rozvoj logického myšlení, číselné osy a tabulky, didaktické pomůcky, názornost, příklady z životní praxe, základní početní operace, číselná řada, číselné řady, slovní úlohy s využitím manipulace s replikou peněz, geometrie, podpora intermodality | 4.–5. |
| Matematika a matematické představy | buduje si povědomí o finanční gramotnosti, aplikuje učivo z geometrie a aritmetiky v životní praxi, pojmenuje číselné řady, rozumí textům slovních úloh | viz učivo odpovídajícího a nižších ročníků, početní operace, rozvoj logického myšlení, využití výukových PC programů, názornosti, příkladů z životní praxe, finanční gramotnost | 6.–9. |
| Smyslová výchova | cvičí soustředěně zrakové i sluchové vnímání, rozvíjí hmatovou, čichovou i chuťovou percepci | didaktické hry a pomůcky rozvíjející jednotlivé percepcce a smysly | 1.–3. |
| Smyslová výchova | cvičí soustředěně zrakové i sluchové vnímání, rozvíjí hmatovou, čichovou i chuťovou percepci | didaktické hry a pomůcky rozvíjející jednotlivé percepcce a smysly | 4.–5. |
| Smyslová výchova | cvičí soustředěně zrakové i sluchové vnímání, rozvíjí hmatovou, čichovou i chuťovou percepci | didaktické hry a pomůcky rozvíjející jednotlivé percepcce a smysly | 6.–9. |